

پایان نامه مقطع کارشناسی ارشد رشته آموزش بهداشت

## عنوان:

بررسی عوامل مؤثردر رفتارهای خودمراقبتی در جلوگیری از عوارض بیماری در بیماران مولتییل اسکلروزیس براساس مدل اعتقادبهداشتی در شهر کرمان درسال ۹۵-۱۳۹۴

توسط: هاجر حبيبي ماهاني

استاد راهنما: دکترعابدین ایرانپور

اساتید مشاور: دکتر یونس جهانی دکتر بهناز صدیقی دکتر سید وحید احمدی طباطبایی

سال تحصيلي: ۹۶-۱۳۹۵





## Kerman University of Medical Sciences

in partial fulfillment of the requirements for the degree of master of science in health education

Title:

Effective Factors On self-care behaviors in Patients with Multiple

Sclerosis based on the Health Belief Model in Kerman

A thesis presentid to the graduate studies

By:

Hajar Habibi Mahani

supervisor:

Dr. Abedin Iranpour

Advisor:

Dr. Yones Jahani Dr. Behnaz Sedighi Dr. Vahid Tabatabaei

September 2017





برنامه های خودمراقبتی اساس برنامه های ارتقای سلامت و افزایش کیفیت زندگی در بیماران مولتیپل اسکلروزیس است. هدف از این مطالعه شناخت تعیین کننده های رفتارهای خودمراقبتی در بیماران مولتیپل اسکلروزیس براساس مدل اعتقاد بهداشتی درشهر کرمان می باشد.

روش کار: این مطالعه توصیفی و تحلیلی بر روی  $\frac{7\Lambda^2}{1}$  نفر از بیماران مبتلا به ام اس عضو انجمن ام اس کرمان که بصورت نمونه گیری اَسان انتخاب شده بودند با استفاده از پرسشنامه معتبر مبتنی بر مدل اعتقاد بهداشتی انجام پذیرفت. یافته ها: میانگین نمره رفتارهای خودمراقبتی 7/8 + 7/8 + 1 حاصل شد و بر این اساس 37/8 از افراد بیمار رفتارهای خودمراقبتی را انجام می دهند. بیشترین رفتار خود مراقبتی انجام شده توسط بیماران، مصرف داروها مطابق دستور پزشک و به همان مقدار تجویز شده و تهیه به موقع داروها بود. در ارتباط بین سازه های مدل اعتقاد بهداشتی و رفتار خودمراقبتی منافع درک شده و راهنما برای عمل تاثیر مثبت بر روی انجام رفتارهای خودمراقبتی دارند و موانع درک شده بالا تاثیر

نتیجه گیری: با توجه به اینکه سازه های منافع درک شده و راهنما برای عمل و همچنین افزایش دانش و آگاهی در جهت تغییر عملکرد و رفتار، پیشگویی کننده اصلی رفتارهای خودمراقبتی می باشند لذا میتوان از این رویکرد جهت ارتقا برنامه های خودمراقبتی بیماران ام اس استفاده نمود.

واژگان کلیدی: خودمراقبتی ، مدل اعتقاد بهداشتی ، مولتیپل اسکلروزیس

Self-care practices and related factors in Patients with Multiple Sclerosis (MS) based on the Health Belief Model.

## **Abstract**

**Objective:** Self-care programs are the bases for the health promotion programs in patients with Multiple Sclerosis (MS). This study aimed to identify the self-care behaviors and determinant factors in patients with multiple sclerosis according to the Health Belief Model.

**Methods:** This descriptive-analytical study was conducted among 280 patients with MS who were the members of the Kerman MS society. The sampling was carried out through convenience sampling using a questionnaire based on the Health Belief Model. Univariable and multivariable linear regression were used to analysis the data.

**Findings:** The mean score of  $2.86 \pm 0.64$  was obtained for self-care practices. Accordingly, 52.5% of patients do self-care practices. Taking medicine on doctors' orders precisely as much as prescribed and also timely preparation of the medicine are among the most conducted practices. In the relationship between HBM constructs and self-care practices, perceived benefits and cues to action exert positive influence on self-care practices while perceived barriers have a negative impact on self-care practices.

**Conclusion:** Since perceived benefits and cues to action constructs and also increased knowledge and awareness of self-care practices are the main predictors of self-care practices, this approach can be utilized to promote self-care programs of patients suffering from MS.

Key words: Multiple Sclerosis, Health Belief Model, Self-Care





## بسمه تعالی صورتجلسه دفاع از پایان نامه

شماره.....

پيوست.....

تاریخ .....

دانشگاه علوم پزشکی کرمان تحصیلات تکمیلی دانشگاه

جلسه دفاعیه پایان نامه تحصیلی نامه خواهشمند است نظر خود را در مورد پایان خانم هاجر حبیبی ماهانی دانشجوی کارشناسی ارشد آوزش بهداشت و ارتقا سلامت با موضوع " بررسی عوامل موثر در رفتارهای خود مراقبتی در جلوگیری از عوارض بیماری در بیماران ولتیپل اسکلروزیس (ام اس) بر اساس مدل اعتقاد بهداشتی در شهر کرمان در سال ۹۵–۱۳۹۴ " آماده و قابل دفاع می باشد .به راهنمایی آقای دکتر عابدین ایرانپور زیر اعلام فرمایید.

وساعت ....... ۱۱/۳۰ ۱۱/۳۰ مین چهارشنبه ...... مورخ ۹۶/۷/۳ ...... با حضور اعضای محترم هیات داوران متشکل از:

امضا	۵نام و نام خانوادگی	سمت
	آقای دکتر عابدین ایران پور	الف:استاد(ان) راهنما
21.1		a a
12/2/		
1		
(	۱- آقای دکتر یونس جهانی	ب: استاد(ان) مشاور
	۲- آقای دکتر سید وحید احمدی طباطبایی	
2/	۳- خانم دکتر بهناز صدیقی	\$
	ب عالم دختر بهار صديقي	
7)		
	خانم دکتر محبت محسنی	ج: عضو هيات داوران (داخلي)
	-	د :عضو هیات داوران (خارجی)-
	آقای دکتر علی خالویی	
	آقای دکتر یونس جهانی	ه :نماینده تحصیلات تکمیلی
		,
		1